

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: cbos@pol.pl

BS/57/51/94

STRAJKI I ICH UCZESTNICY

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ '94

Zgodnie z lutową decyzją swoich liderów 7 marca NSZZ "Solidarność" rozpoczęła ogólnopolską akcję protestacyjną. W połowie marca¹, a więc w czasie jej trwania, grupa osób przewidujących narastanie fali strajków i protestów zwiększyła się (o 6 punktów) - w stosunku do lutego². Stanowi ona obecnie prawie połowę badanych (tab. 1). Wydaje się jednak, że jest to efekt postrzegania napiętej sytuacji, a nie - jak wykazemy później - akceptacji strajków. Osoby przewidujące eskalację protestów dominują we wszystkich grupach społeczno-demograficznych³.

Tabela 1

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższych miesięcy fala strajków, protestów będzie narastała czy też będzie opadała?	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	IX' 92	I' 93	II' 93	III' 93	V' 93	VIII' 93	II' 94	III' 94
Będzie się uspokajało - strajki, protesty będą powoli wygasły	16	10	7	6	10	7	10	10
Będzie tak jak teraz - będą się pojawiały protesty i strajki	23	27	26	21	17	22	42	25
Będzie narastała fala strajków, protestów	34	41	41	53	55	42	42	48
Wybuchnie poważny konflikt społeczny	11	10	11	10	9	10	5	8
Trudno powiedzieć	16	11	15	10	8	19	3	9

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (46) zrealizowano w dniach 10-14 marca '94 na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności (N=1228).

² Por. komunikat CBOS "Poziom akceptacji strajków. Stosunek do kontroli płac", marzec '94.

³ Por. tabele aneksowe.

Na przewidywania rozwoju sytuacji strajkowej mają wpływ opinie badanych o możliwości wspólnych protestów NSZZ "Solidarność" i OPZZ⁴. Respondenci, którzy uważają, że w najbliższej przyszłości może dojść do konsolidacji obu central związkowych, są bardziej pesymistyczni w przewidywaniach dalszego scenariusza strajkowego (tab. 2)⁵.

Tabela 2

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższych miesięcy fala strajków, protestów będzie narastała czy też będzie opadała?	Czy, Pana(i) zdaniem, dojdzie w najbliższej przyszłości do wspólnych protestów NSZZ "Solidarność" i OPZZ?		
	tak	nie	trudno powiedzieć
Będzie się uspokajało - strajki, protesty będą powoli wygasły	7	13	10
Będzie tak jak teraz - będą się pojawiały protesty i strajki	21	26	26
Będzie narastała fala strajków, protestów	59	46	40
Wybuchnie poważny konflikt społeczny	10	7	6
Trudno powiedzieć	3	8	17
OGÓŁEM:	30	39	31

W porównaniu z poprzednim miesiącem - w marcu zmalała społeczna akceptacja strajków (tab. 3). Jednakże w grupie robotników wykwalifikowanych - nastawionej ostatnio najbardziej prostrajkowo - akceptacja strajków wzrosła (o 5 punktów) w ciągu ostatniego miesiąca.

⁴ Por. komunikat CBOS "NSZZ »Solidarność«", marzec '94.

⁵ Wszystkie zależności opisane w komunikacie są istotne statystycznie, co oznacza, że w każdym przypadku hipoteza o braku zależności statystycznej została odrzucona na poziomie istotności równym 0.05.

Tabela 3

w procentach

Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pana(i) opinii:	Wskazania respondentów według terminów badań:					
	IX '92	I '93	III '93	V '93	II '94	III '94
W obecnej sytuacji tylko za pomocą strajków można coś osiągnąć	21	35	35	40	35	28
W obecnej sytuacji podejmowanie strajku w gruncie rzeczy nic nie daje	59	51	51	49	53	63
Trudno powiedzieć	20	14	14	11	13	9

Przekonanie, że w obecnej sytuacji podejmowanie strajku nic nie daje, mają najczęściej przedstawiciele kadry kierowniczej, inteligencji i rolników. Przeciwnicy podejmowania akcji strajkowej występują przede wszystkim wśród badanych uważających się za zwolenników obecnego rządu i określających swoje poglądy polityczne jako lewicowe.

Działacze NSZZ "Solidarność" zapowiadali możliwość ogłoszenia przez ten związek strajku generalnego w razie niepowodzenia dotychczasowej akcji protestacyjnej. Większość Polaków badanych w połowie marca jest przeciwna takiej formie protestu. Zdecydowanym zwolennikiem strajku generalnego jest tylko co 20 ankietowany.

W stosunku do czerwca '93 nie zmieniła się liczba zwolenników strajku generalnego, zwiększyła się natomiast liczba jego przeciwników (tab. 4).

Tabela 4

w procentach

Jaka jest Pana(i) opinia o zorganizowaniu przez NSZZ "Solidarność" strajku generalnego? Czy uważa Pan(i), że strajk taki powinien czy też nie powinien się odbyć?	Wskazania respondentów według terminów badań:	
	VI '93	III '94
Tak, zdecydowanie powinien się odbyć	7	5
Tak, raczej powinien się odbyć	8	12
Nie, raczej nie powinien się odbyć	28	34
Nie, zdecydowanie nie powinien się odbyć	31	36
Trudno powiedzieć	25	14

Zwolennikami ogłoszenia strajku generalnego są najczęściej bezrobotni i robotnicy wykwalifikowani, przeciwnikami zaś - przedstawiciele kadry kierowniczej, inteligencji. W większości nie akceptują tej formy również respondenci deklarujący się jako zwolennicy rządu Waldemara Pawlaka.

W porównaniu z 1993 rokiem zmniejszyła się grupa osób skłonnych wziąć udział w strajku generalnym, a także w strajku, do którego doszłoby w ich zakładzie pracy. Nie zmieniła się natomiast liczba osób skłonnych uczestniczyć w strajku popierającym protest innych strajkujących zakładów (tab. 5).

Tabela 5

w procentach

Czy był(a)by Pan(i) gotów (gotowa) wziąć udział:	Wskazania respondentów według terminów badań:			
	I '93	II '93	VIII'93	III'94
<u>w strajku, do którego doszłoby w Pana(i) zakładzie</u>				
zdecydowanie tak	22	20	18	14
raczej tak	28	32	30	26
raczej nie	22	16	19	24
zdecydowanie nie	14	19	22	25
trudno powiedzieć	14	13	11	12
<u>w strajku popierającym protest innych strajkujących zakładów</u>				
zdecydowanie tak	15	12	12	9
raczej tak	27	26	30	29
raczej nie	26	24	24	28
zdecydowanie nie	17	18	21	22
trudno powiedzieć	15	20	13	13
<u>w strajku generalnym, powszechnym proteście pracowników przeciw polityce gospodarczej rządu</u>				
zdecydowanie tak	26	21	23	13
raczej tak	30	32	28	28
raczej nie	16	15	19	26
zdecydowanie nie	14	16	17	22
trudno powiedzieć	14	16	13	11

Chęć wzięcia udziału we wszystkich rodzajach strajków wyrażają najczęściej respondenci przekonani, że w obecnej sytuacji tylko za pomocą strajków można coś osiągnąć. Dwie trzecie z nich deklaruje, że wzięłoby w strajku w zakładzie pracy, solidarnościowym i generalnym.

Do uczestnictwa w strajku w zakładzie pracy najbardziej skłonni są pracownicy fizyczno-umysłowi. Natomiast robotnicy niewykwalifikowani najchętniej ze wszystkich grup społeczno-zawodowych wzięliby udział w strajku solidarnościowym i generalnym.

W strajkach uczestniczyliby w większości respondenci identyfikujący się ze związkami wywodzącymi się z "Solidarności" i z "Samoobroną". Chęć taką deklaruje również jedna trzecia osób, które uważają, że ludzi takich jak oni najlepiej rozumie OPZZ.

Wyrażanie chęci wzięcia udziału w strajkach nie jest związane z deklarowanym przez badanych stosunkiem do obecnego rządu.

Kto i dlaczego strajkuje?

Działacze związkowi przez liczną grupę badanych są postrzegani jako inicjatorzy strajków. Znacznie mniej osób uważa, że ogłaszają oni strajk, by powstrzymać niekontrolowany wybuch niezadowolenia. Można mówić o odwróceniu proporcji odpowiedzi na to pytanie w stosunku do marca '93 (tab. 6).

Tabela 6

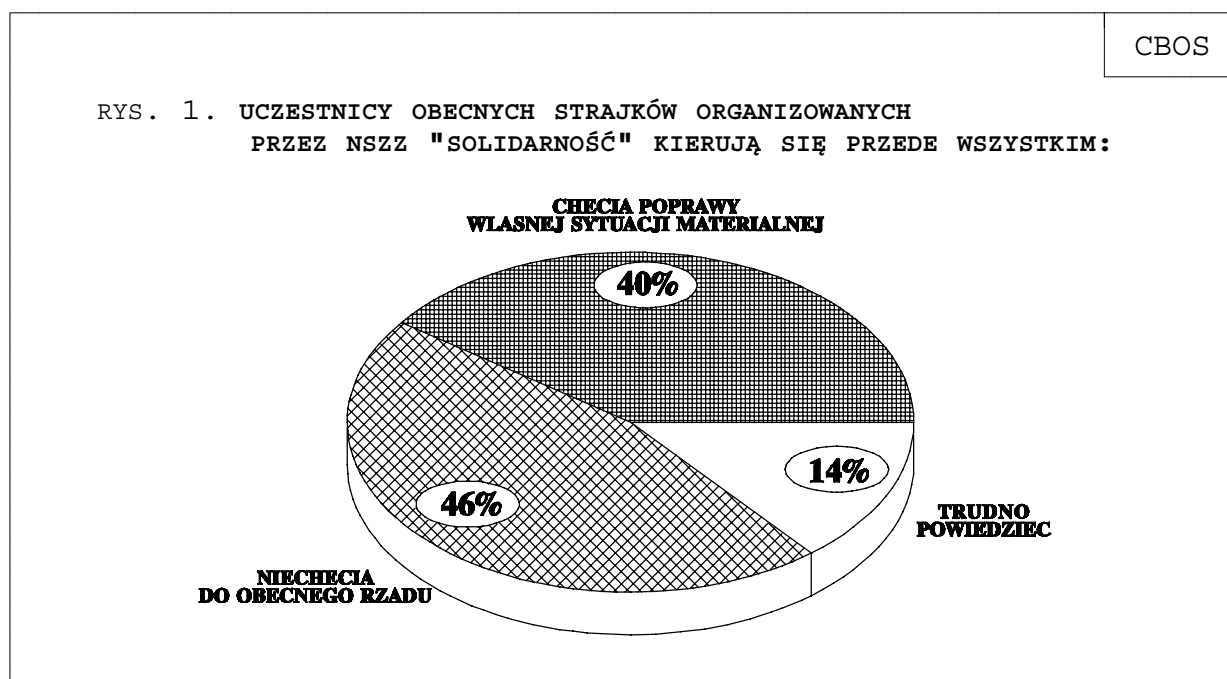
w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem:	Wskazania respondentów według terminów badań:	
	III' 93	III' 94
- strajki są najczęściej wywoływane przez działaczy związkowych czy też	28	51
- działacze związkowi ogłaszają strajk, by powstrzymać niekontrolowany wybuch niezadowolenia	40	27
Trudno powiedzieć	33	22

Za stwierdzeniem, że strajki są wywoływane głównie przez działaczy związkowych, najczęściej opowiadały się osoby z wyższym wykształceniem, przedstawiciele kadry kierowniczej, inteligencji i badani deklarujący lewicowe poglądy polityczne oraz uważające, że w obecnej sytuacji podejmowanie strajków nic nie daje. Opinie te są także najczęstsze w grupie respondentów, którzy uważają, że NSZZ "Solidarność" podsycza niezadowolenie ludzi, oraz wśród

stwierdzających, że zależy jej przede wszystkim na własnej pozycji i wpływach, a nie na obronie interesów pracowników. Zdanie takie wypowiadają też najczęściej badani deklarujący się jako zwolennicy obecnego rządu oraz identyfikujący się ze związkami zawodowymi skupionymi w OPZZ, "Solidarności '80", a także ci, którzy uważają, że ludzi takich jak oni nie reprezentuje żaden związek.

Przedstawiciele rządu sugerowali w swych wypowiedziach, że NSZZ "Solidarność", podejmując akcję protestacyjną, kieruje się motywami politycznymi. Przewodniczący Marian Krzaklewski twierdzi natomiast, że chodzi przede wszystkim o racje ekonomiczne. Zdania respondentów na ten temat są podzielone, choć grupa osób, które uważają, że uczestnicy obecnych strajków organizowanych przez NSZZ "Solidarność" kierują się przede wszystkim niechęcią do obecnego rządu, jest nieco większa niż przypisujących im kierowanie się chęcią poprawy własnej sytuacji materialnej.

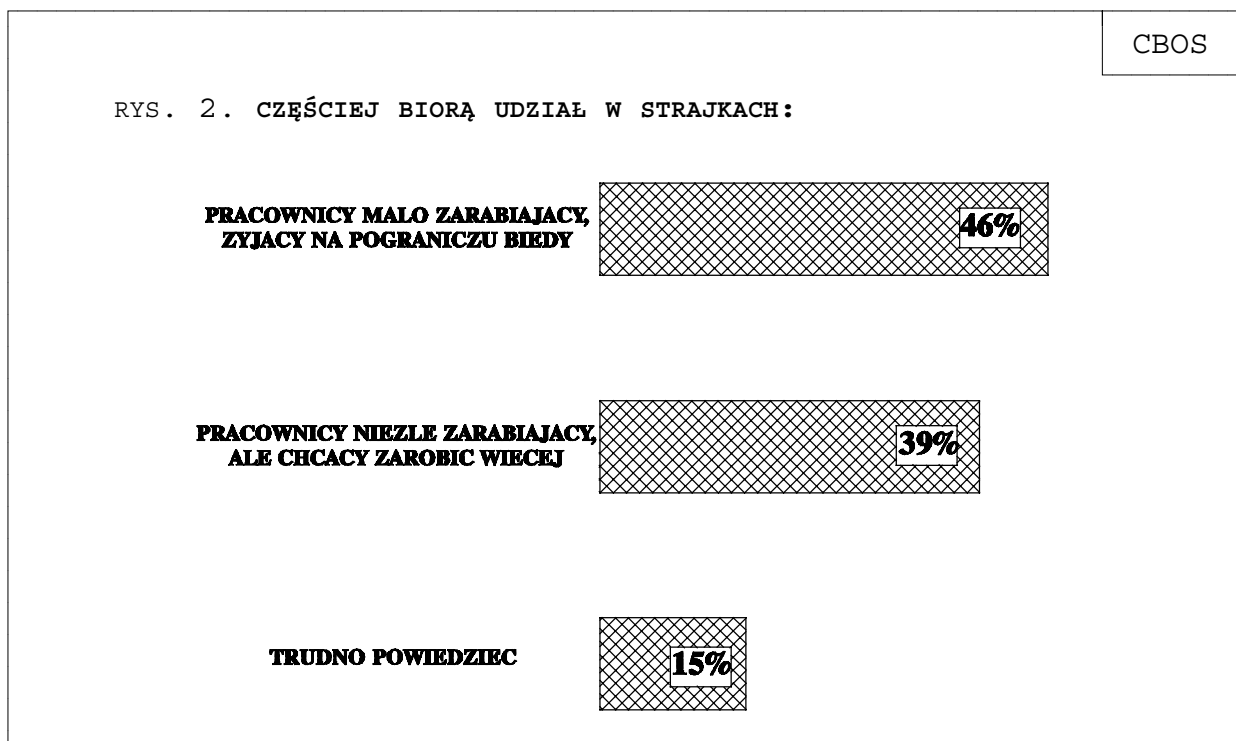

Kierowanie się niechęcią do rządu przypisują "Solidarności" przede wszystkim jej zwolennicy, respondenci przeciwni strajkom, a także badani wyrażający opinię, że związkowi zależy przede wszystkim na własnej pozycji i wpływach, a nie na obronie pracowników. Motywów politycznych w działaniach "Solidarności" upatrują także respondenci, którzy uważają, iż chce ona przede wszystkim odsunąć od władzy postkomunistyczną lewicę.

O kierowaniu się uczestników obecnych strajków, organizowanych przez NSZZ "Solidarność", przede wszystkim niechęcią do rządu jest przekonana także większość respondentów stanowiących elektorat Koalicji dla Rzeczypospolitej, Partii "X", Unii Pracy, Kongresu Liberalno-Demokratycznego, Unii Demokratycznej, Sojuszu Lewicy Demokratycznej, Polskiego Stronnictwa Ludowego. Można jednak przypuszczać, że wyborcy tych partii nieco odmiennie wartościują ten motyw.

Niechęć do rządu jest postrzegana jako motyw strajkujących również przez pracowników umysłowych niższego szczebla oraz robotników wykwalifikowanych i rolników. Przekonanie, że przyczyną obecnych strajków jest chęć poprawy własnej sytuacji materialnej, najczęściej wyrażają pracownicy fizyczno-umysłowi i przedstawiciele kadry kierowniczej oraz inteligencji.

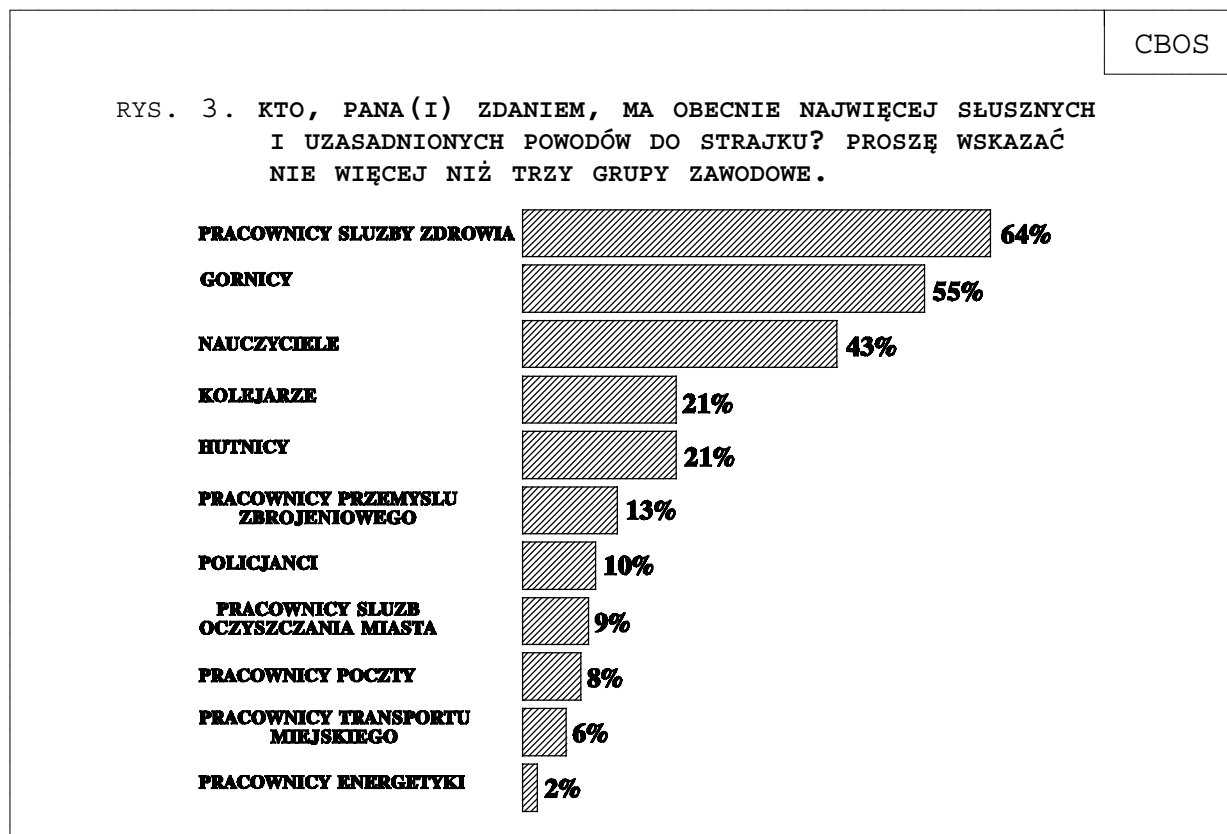
Ostatnio pojawiły się zarzuty, iż w akcji strajkowej uczestniczą przede wszystkim uprzywilejowane grupy zawodowe. Nie znajduje to jednak odbicia w opiniach badanych. Stwierdzają oni, że częściej strajkują pracownicy mało zarabiający, żyjący na pograniczu biedy, niż ci, którzy nieźle zarabiają, ale chcą zarobić więcej.

Przekonanie, że w strajkach biorą udział przede wszystkim pracownicy mało zarabiający, żyjący na pograniczu biedy, najczęściej wyrażali badani gorzej wykształceni, źle oceniający własne warunki materialne i deklarujący prawicowe poglądy polityczne; częściej także osoby popierające strajki niż negujące je. Przeciwnego zdania są najczęściej przedstawiciele kadry kierowniczej, inteligencji, respondenci z wyższym wykształceniem, deklarujący lewicowe poglądy polityczne i określający się jako zwolennicy obecnego rządu. Opinie te są niezależne od opcji politycznych, wyrażających się w głosowaniu na określone ugrupowania w ostatnich wyborach parlamentarnych.

Trwająca akcja strajkowa NSZZ "Solidarność" jest w założeniu protestem całego związku, a nie określonych grup zawodowych. Jednak w opinii respondentów grupami zawodowymi, które mają obecnie najwięcej uzasadnionych powodów do strajku, są pracownicy służby zdrowia, górnicy i nauczyciele, czyli mający zbyt niskie (w stosunku do oczekiwań społecznych) dochody⁶.

⁶ Por. komunikat CBOS "Postrzegana i postulowana hierarchia zarobków", marzec '94.

W postrzeganiu grup, które mają najwięcej powodów do strajku, można zauważyć pewien partykularyzm badanych. Respondenci najczęściej upominali się o te grupy osób, do których sami należą.

Kto powinien spełniać postulaty strajkujących?

Znaczna część załóg przedsiębiorstw państwowych, podejmujących akcje strajkowe, oczekuje rozmów z odpowiednią komisją rządową - reprezentującą pracodawcę, pomijając dyrektora - jego bezpośredniego przedstawiciela w zakładzie. Być może jest to wynik przekonania pracowników o zbyt małych uprawnieniach dyrekcji przedsiębiorstwa.

Na pytanie, kto powinien decydować o spełnieniu postulatów pracowników strajkujących w przedsiębiorstwach państwowych, połowa ankietowanych wskazała na dyrekcje przedsiębiorstw, a tylko jedna czwarta - na rząd (tab. 7). Proporcje odpowiedzi są podobne jak w poprzednich latach.

Tabela 7

w procentach

Kto, według Pana(i), powinien decydować o spełnieniu postulatów pracowników strajkujących w państwowych przedsiębiorstwach?	Wskazania respondentów według terminów badań:			
	VIII' 92	IX' 92	I' 93	III' 94
Dyrekcje przedsiębiorstw	50	41	53	51
Rząd	34	34	22	25
Nie interesuje mnie to	8	12	10	14
Trudno powiedzieć	8	13	14	10

Odpowiedzi na pytanie, abstrahujące od obecnej rzeczywistości, nie można uznać za wskaźnik postulowanego przez społeczeństwo sposobu rozwiązania aktualnego konfliktu NSZZ "Solidarność" - rząd. Obecna ogólnopolska akcja protestacyjna "Solidarności" jest odpowiedzią na brak gwarancji rządu dla realizacji postulatów związku. W opinii jego liderów jedynie rząd jest władny je spełnić. Mieli to zapewne na uwadze respondenci lepiej wykształceni i robotnicy wykwalifikowani, którzy częściej niż inni odpowiadając na to pytanie wskazywali rząd.

Brak zainteresowania tą problematyką najczęściej deklarowały osoby w wieku poprodukcyjnym, renciści i emeryci, gospodynie domowe, a także badani z wykształceniem podstawowym i deklarujący małe zainteresowanie polityką.

★

★ ★

Trwająca od kilku tygodni ogólnopolska akcja protestacyjna NSZZ "Solidarność" spowodowała, że połowa społeczeństwa przewiduje dalszą eskalację fali protestów. Jednocześnie maleje społeczna akceptacja walki strajkowej jako sposobu osiągnięcia celów.

Na opinie respondentów o strajkach decydujący wpływ zdaje się mieć stosunek do rządu Waldemara Pawlaka i NSZZ "Solidarność".

Badani deklarujący się jako zwolennicy obecnego rządu częściej niż inni są przeciwnikami strajków w ogóle oraz ogłoszenia przez NSZZ "Solidarność" strajku generalnego. Ich niechętny stosunek do strajków wyraża się także w twierdzeniach, że najczęściej wywoływane są one przez działaczy związkowych, strajkujący kierują się niechęcią do rządu, a nie dążeniem do poprawy własnej sytuacji materialnej. W ich opinii, strajkujący to przede wszystkim pracownicy nieźle zarabiający, ale chcący zarobić więcej.

Wyrażana w różny sposób niechęć do NSZZ "Solidarność" implikuje negatywne opinie o strajkach i motywach ich uczestników. Jej sympatycy natomiast w większości sami wzięliby udział w strajkach.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższych miesięcy fala strajków, protestów będzie narastała czy też będzie opadała? 1 - Będzie się uspokajało - strajki i protesty będą powoli wygasły; 2 - Będzie tak jak teraz - będą się pojawiały protesty i strajki; 3 - Będzie narastała fala strajków, protestów; 4 - Wybuchnie poważny konflikt społeczny

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	10	25	48	8	9	1226
Płeć						
Mężczyźni	12	23	48	9	8	577
Kobiety	9	26	48	7	10	648
Wiek						
do 24 lat	9	26	50	12	3	121
25-34	8	30	49	6	7	201
35-44	8	25	55	8	4	289
45-54	12	20	52	9	6	206
55-64	11	24	46	7	12	208
65 lat i więcej	15	23	34	6	21	200
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	24	49	8	12	458
Miasto do 20 tys.	12	22	52	8	6	144
od 21 do 100 tys.	11	22	46	10	9	230
101-500 tys.	11	28	50	7	5	208
501 tys. i więcej mieszk.	16	25	44	7	9	185
Region						
Północny	10	36	40	7	7	139
Zachodni	7	23	46	13	11	129
Środkowozachodni	10	22	52	10	6	194
Środkowy	15	24	42	8	12	220
Wschodni	13	15	60	3	9	150
Południowo-wschodni	8	24	51	4	13	181
Południowo-zachodni	9	29	47	9	6	211
Wykształcenie						
Podstawowe	9	23	46	7	14	441
Zasadnicze zawodowe	8	21	55	10	6	297
Średnie	12	29	45	8	7	391
Wyższe	18	26	47	5	5	96
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	13	27	51	5	4	84
Prac. umysł. niż. szczebla	10	29	43	7	9	105
Pracownicy fiz. - umysł.	8	37	48	3	4	58
Robotnicy wykwalifikowani	3	27	57	8	4	134
Robotnicy niewykwalifik.	14	21	50	9	7	70
Rolnicy	8	23	47	10	11	90
Prywatni przedsiębiorcy	11	19	62	8	0	51
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	12	22	42	7	16	424
Uczniowie i studenci	11	29	46	15	0	35
Bezrobotni	10	23	54	8	5	98
Gospodynie domowe i inni	13	24	51	10	1	76
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 750 tys. zł	7	19	61	5	7	162
750 tys. - 1249 tys.	8	24	52	8	8	316
1250 tys. - 1749 tys.	6	26	46	11	11	265
1750 tys. - 2249 tys.	15	24	43	8	9	218
2250 tys. i powyżej	16	28	42	5	8	240
Ocena własnych war. mater.						
Złe	10	21	55	7	7	483
Średnie	10	27	43	8	12	562
Dobre	13	27	46	9	5	179
Zainteresowanie polityką						
Duże	14	28	45	6	6	144
Średnie	11	24	49	10	6	546
Małe lub żadne	9	24	48	6	13	534
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	16	22	40	6	16	93
Raz w tygodniu	9	24	48	9	10	715
Kilka razy w roku	10	25	51	7	7	303
W ogóle nie uczestniczy	17	28	47	5	3	114
Poglądy polityczne						
Lewica	13	29	43	10	6	273
Centrum	10	29	48	8	5	389
Prawica	10	21	56	7	6	240
Trudno powiedzieć	10	19	46	6	19	324

Tabela 2. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pana(i) opinii?
 1 - W obecnej sytuacji tylko za pomocą strajków można coś osiągnąć;
 2 - W obecnej sytuacji podejmowanie strajku w gruncie rzeczy nic nie daje (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	63	9	1225
Płeć				
Mężczyźni	29	63	8	577
Kobiety	27	62	11	648
Wiek				
do 24 lat	32	62	5	122
25-34	30	61	10	200
35-44	31	63	5	289
45-54	32	57	11	206
55-64	26	65	10	208
65 lat i więcej	17	68	15	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	28	64	8	459
Miasto do 20 tys.	29	64	7	142
od 21 do 100 tys.	36	52	12	230
101-500 tys.	25	62	13	208
501 tys. i więcej mieszk.	21	73	6	185
Region				
Północny	26	65	9	139
Zachodni	24	65	11	129
Środkowo-zachodni	20	73	8	193
Środkowy	29	60	11	220
Wschodni	26	68	6	150
Południowo-wschodni	30	62	8	183
Południowo-zachodni	37	52	11	211
Wykształcenie				
Podstawowe	28	61	11	441
Zasadnicze zawodowe	28	63	9	299
Średnie	30	61	8	389
Wyższe	14	78	8	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	13	74	13	84
Prac. umysł. niż. szczebla	25	66	8	105
Pracownicy fiz. - umysł.	34	59	7	58
Robotnicy wykwalifikowani	45	51	4	133
Robotnicy niewykwalifik.	30	58	11	70
Rolnicy	21	71	8	90
Prywatni przedsiębiorcy	28	63	9	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	22	65	13	424
Uczniowie i studenci	38	56	6	35
Bezrobotni	37	62	1	99
Gospodynie domowe i inni	36	53	11	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	32	60	7	163
750 tys. - 1249 tys.	26	67	7	316
1250 tys. - 1749 tys.	33	56	10	264
1750 tys. - 2249 tys.	28	62	10	218
2250 tys. i powyżej	20	68	11	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	30	60	10	484
Średnie	29	62	9	561
Dobre	19	73	9	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	17	76	8	144
Średnie	27	65	8	548
Małe lub żadne	32	57	11	533
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	20	66	15	93
Raz w tygodniu	30	60	10	715
Kilka razy w roku	29	65	6	303
W ogóle nie uczestniczy	21	71	8	114
Poglądy polityczne				
Lewica	17	77	6	273
Centrum	26	68	6	389
Prawica	34	53	13	240
Trudno powiedzieć	34	51	14	324

Tabela 3. A czy, Pana(i) zdaniem: 1 - strajki są najczęściej wywoływane przez działaczy związkowych; 2 - działacze związkowi ogłaszają strajk, by powstrzymać niekontrolowany wybuch niezadowolenia

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	51	27	22	1227
Płeć				
Mężczyźni	54	28	18	579
Kobiety	48	26	26	648
Wiek				
do 24 lat	43	37	20	122
25-34	52	27	21	201
35-44	55	28	17	289
45-54	52	29	19	206
55-64	52	25	23	208
65 lat i więcej	46	18	35	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	48	27	25	459
Miasto do 20 tys.	51	29	20	144
od 21 do 100 tys.	50	23	27	230
101-500 tys.	50	29	22	208
501 tys. i więcej mieszk.	61	27	12	185
Region				
Północny	51	26	23	139
Zachodni	67	16	16	129
Środkowo-zachodni	54	26	20	194
Środkowy	43	33	24	220
Wschodni	50	28	23	150
Południowo-wschodni	49	28	23	183
Południowo-zachodni	48	27	25	211
Wykształcenie				
Podstawowe	43	25	32	441
Zasadnicze zawodowe	51	33	16	299
Średnie	55	26	19	391
Wyższe	69	21	10	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	64	18	18	84
Prac. umysł. niż. szczebla	50	34	16	105
Pracownicy fiz. - umysł.	52	36	12	58
Robotnicy wykwalifikowani	58	28	14	134
Robotnicy niewykwalifik.	52	28	20	70
Rolnicy	50	24	25	90
Prywatni przedsiębiorcy	53	26	21	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	48	22	30	424
Uczniowie i studenci	59	23	17	35
Bezrobotni	54	30	16	99
Gospodynie domowe i inni	29	42	29	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	49	30	20	163
750 tys. - 1249 tys.	49	29	22	316
1250 tys. - 1749 tys.	49	23	28	265
1750 tys. - 2249 tys.	52	28	21	218
2250 tys. i powyżej	58	25	17	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	49	27	24	484
Średnie	50	27	23	562
Dobre	58	27	15	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	67	23	10	144
Średnie	53	31	16	548
Małe lub żadne	44	24	32	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	47	18	34	93
Raz w tygodniu	48	31	21	717
Kilka razy w roku	56	21	23	303
W ogóle nie uczestniczy	58	22	20	114
Poglądy polityczne				
Lewica	64	22	14	275
Centrum	55	31	13	389
Prawica	50	35	16	240
Trudno powiedzieć	35	20	45	324

Tabela 4. Czy uczestnicy obecnych strajków organizowanych przez NSZZ "Solidarność" kierują się przede wszystkim: 1 - chęcią poprawy własnej sytuacji materialnej; 2 - niechęcią do obecnego rządu

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	40	46	15	1227
Płeć				
Mężczyźni	42	44	14	579
Kobiety	38	46	15	648
Wiek				
do 24 lat	47	46	7	122
25-34	43	45	11	201
35-44	41	48	11	289
45-54	32	52	17	206
55-64	42	40	17	208
65 lat i więcej	36	41	23	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	47	16	459
Miasto do 20 tys.	44	47	9	144
od 21 do 100 tys.	34	48	19	230
101-500 tys.	45	40	14	208
501 tys. i więcej mieszk.	44	45	12	185
Region				
Północny	39	48	13	139
Zachodni	36	59	5	129
Środkowozachodni	34	52	14	194
Środkowy	46	35	19	220
Wschodni	46	41	13	150
Południowo-wschodni	34	49	17	183
Południowo-zachodni	43	41	16	211
Wykształcenie				
Podstawowe	42	37	21	441
Zasadnicze zawodowe	36	54	11	299
Średnie	40	49	11	391
Wyższe	43	43	14	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	46	44	10	84
Prac.umysł.niż.szczebła	34	56	11	105
Pracownicy fiz.- umysł.	52	40	9	58
Robotnicy wykwalifikowani	37	52	12	134
Robotnicy niewykwalifik.	39	49	12	70
Rolnicy	34	51	15	90
Prywatni przedsiębiorcy	33	49	18	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	40	41	19	424
Uczniowie i studenci	45	47	8	35
Bezrobotni	49	42	10	99
Gospodynie domowe i inni	37	45	17	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł.	42	43	15	163
750 tys. - 1249 tys.	36	52	12	316
1250 tys. - 1749 tys.	48	35	17	265
1750 tys. - 2249 tys.	39	46	15	218
2250 tys. i powyżej	35	53	13	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	46	15	484
Średnie	42	43	15	562
Dobre	36	51	13	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	35	56	10	144
Średnie	37	50	12	548
Małe lub żadne	44	38	18	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	32	42	26	93
Raz w tygodniu	40	46	14	717
Kilka razy w roku	40	46	14	303
W ogóle nie uczestniczy	46	43	11	114
Poglądy polityczne				
Lewica	32	61	7	275
Centrum	42	47	10	389
Prawica	40	47	14	240
Trudno powiedzieć	44	30	27	324

Tabela 5. Jaka jest Pana(i) opinia o zorganizowaniu przez NSZZ "Solidarność" strajku generalnego? Czy uważa Pan(i), że strajk taki powinien czy też nie powinien się odbyć? 1 - Tak, zdecydowanie powinien się odbyć; 2 - Tak, raczej powinien się odbyć; 3 - Nie, raczej nie powinien się odbyć; 4 - Nie, zdecydowanie nie powinien się odbyć

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	5	12	34	36	14	1223
Płeć						
Mężczyźni	7	13	36	36	8	575
Kobiety	4	11	32	35	18	648
Wiek						
do 24 lat	6	18	36	27	13	120
25-34	2	15	42	29	11	201
35-44	7	15	32	35	12	287
45-54	6	14	30	34	15	206
55-64	6	6	34	40	14	208
65 lat i więcej	2	3	33	46	16	200
Miejsce zamieszkania						
Wieś	4	11	37	33	15	458
Miasto do 20 tys.	10	13	29	38	9	144
od 21 do 100 tys.	5	12	29	34	20	229
101-500 tys.	3	12	38	35	11	208
501 tys. i więcej mieszk.	6	9	34	43	9	185
Region						
Północny	7	12	36	37	9	138
Zachodni	2	10	36	48	3	122
Środkowozachodni	3	11	27	43	15	192
Środkowy	5	12	36	30	17	220
Wschodni	9	12	35	28	15	150
Południowo-wschodni	3	11	32	36	18	183
Południowo-zachodni	7	11	38	32	12	211
Wykształcenie						
Podstawowe	5	10	34	35	15	440
Zasadnicze zawodowe	4	15	39	29	13	299
Średnie	6	12	33	37	13	389
Wyższe	2	3	28	57	10	96
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	6	5	33	53	3	84
Prac.umysł.niż.szczebła	4	10	34	36	16	105
Pracownicy fiz.- umysł.	8	13	39	30	10	58
Robotnicy wykwalifikowani	5	21	40	24	10	134
Robotnicy niewykwalifik.	6	17	39	28	11	70
Rolnicy	5	4	37	39	14	89
Prywatni przedsiębiorcy	7	12	34	38	8	51
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	4	7	31	40	18	424
Uczniowie i studenci	6	11	45	31	6	33
Bezrobotni	6	22	32	30	10	99
Gospodynie domowe i inni	5	17	30	29	19	76
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 750 tys. zł.	9	11	38	29	14	163
750 tys. - 1249 tys.	6	13	38	33	11	314
1250 tys. - 1749 tys.	3	16	34	29	17	265
1750 tys. - 2249 tys.	6	8	34	40	11	218
2250 tys. i powyżej	2	8	27	50	14	238
Ocena własnych war. mater.						
Złe	6	12	37	31	14	484
Średnie	4	12	34	35	14	559
Dobre	3	8	28	50	11	179
Zainteresowanie polityką						
Duże	6	4	28	56	5	142
Średnie	6	12	37	36	8	546
Małe lub żadne	3	13	33	30	21	534
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	9	26	46	18	93
Raz w tygodniu	6	13	36	32	13	713
Kilka razy w roku	5	9	35	35	15	303
W ogóle nie uczestniczy	4	10	25	53	8	114
Poglądy polityczne						
Lewica	3	9	34	48	6	275
Centrum	6	12	37	37	9	387
Prawica	9	17	34	30	10	240
Trudno powiedzieć	3	10	31	28	28	322

Tabela 6. A czy był(a)by Pan(i) gotów (gotowa) wziąć udział w strajku, do którego doszłoby w Pana(i) zakładzie

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	48	12	433
Płeć				
Mężczyźni	41	48	11	239
Kobiety	38	49	13	194
Wiek				
do 24 lat	46	42	12	28
25-34	46	42	12	114
35-44	42	46	12	167
45-54	32	54	14	85
55-64	24	67	9	36
65 lat i więcej	0	100	0	3
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	53	8	104
Miasto do 20 tys.	39	50	11	65
od 21 do 100 tys.	33	50	18	101
101-500 tys.	47	39	14	94
501 tys. i więcej mieszk.	41	50	10	70
Region				
Północny	39	50	11	62
Zachodni	37	61	2	46
Środkowo-zachodni	32	49	20	69
Środkowy	41	48	11	69
Wschodni	47	40	13	37
Południowo-wschodni	50	43	6	63
Południowo-zachodni	35	48	17	86
Wykształcenie				
Podstawowe	52	42	6	68
Zasadnicze zawodowe	44	42	14	138
Średnie	36	53	11	166
Wyższe	24	58	18	60
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	23	59	17	73
Prac. umysł. niż. szczebla	38	48	14	83
Pracownicy fiz. - umysł.	59	33	8	52
Robotnicy wykwalifikowani	43	43	15	125
Robotnicy niewykwalifik.	48	50	3	63
Rolnicy	28	55	18	5
Prywatni przedsiębiorcy	14	72	14	12
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	16	75	8	13
Bezrobotni	0	100	0	3
Gospodynie domowe i inni	78	22	0	4
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł.	44	44	11	40
750 tys. - 1249 tys.	48	39	13	110
1250 tys. - 1749 tys.	51	38	11	82
1750 tys. - 2249 tys.	30	52	18	95
2250 tys. i powyżej	26	66	8	101
Ocena własnych war. mater.				
Złe	41	42	17	149
Średnie	45	45	11	213
Dobre	21	73	7	70
Zainteresowanie polityką				
Duże	31	55	14	58
Średnie	42	45	13	225
Małe lub żadne	39	51	9	150
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	76	5	18
Raz w tygodniu	43	47	10	250
Kilka razy w roku	36	47	18	119
W ogóle nie uczestniczy	38	50	12	46
Poglądy polityczne				
Lewica	27	57	16	98
Centrum	40	50	11	156
Prawica	50	42	7	92
Trudno powiedzieć	42	43	15	87

Tabela 7. A czy był(a)by Pan(i) gotów (gotowa) wziąć udział w strajku generalnym, powszechnym proteście pracowników przeciw polityce gospodarczej rządu (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	48	11	437
Płeć				
Mężczyźni	42	48	10	241
Kobiety	40	47	13	196
Wiek				
do 24 lat	45	48	8	28
25-34	39	51	11	115
35-44	45	44	11	168
45-54	39	47	14	85
55-64	35	52	13	38
65 lat i więcej	0	100	0	3
Miejsce zamieszkania				
Wieś	40	54	7	105
Miasto do 20 tys.	38	52	10	65
od 21 do 100 tys.	39	44	17	101
101-500 tys.	41	47	12	96
501 tys. i więcej mieszk.	48	40	11	70
Region				
Północny	47	43	10	64
Zachodni	34	64	2	46
Środkowozachodni	33	56	10	71
Środkowy	46	37	18	69
Wschodni	56	34	10	37
Południowo-wschodni	47	40	13	63
Południowo-zachodni	32	55	13	86
Wykształcenie				
Podstawowe	52	42	6	70
Zasadnicze zawodowe	45	47	8	138
Średnie	41	45	14	169
Wyższe	20	62	19	60
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	24	58	18	74
Prac.umysł.niż.szczębla	40	51	9	83
Pracownicy fiz.- umysł.	44	41	14	52
Robotnicy wykwalifikowani	47	45	8	125
Robotnicy niewykwalifik.	52	40	8	63
Rolnicy	18	82	0	5
Prywatni przedsiębiorcy	33	46	21	12
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	26	58	16	16
Bezrobotni	67	0	33	3
Gospodynie domowe i inni	62	18	21	5
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	32	54	14	40
750 tys. - 1249 tys.	40	48	11	110
1250 tys. - 1749 tys.	52	36	12	82
1750 tys. - 2249 tys.	42	48	11	96
2250 tys. i powyżej	35	54	11	104
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	45	13	150
Średnie	44	44	12	216
Dobre	28	66	6	70
Zainteresowanie polityką				
Duże	38	52	10	58
Średnie	40	47	13	228
Małe lub żadne	43	48	9	151
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	61	12	18
Raz w tygodniu	41	49	10	253
Kilka razy w roku	40	41	19	120
W ogóle nie uczestniczy	51	49	0	46
Poglądy polityczne				
Lewica	29	59	12	99
Centrum	41	47	12	157
Prawica	51	41	8	93
Trudno powiedzieć	43	43	15	88

Tabela 8. Kto, Pana(i) zdaniem, częściej bierze udział w strajkach?
1 - Pracownicy mało zarabiający, żyjący na pograniczu biedy; 2 - Pracownicy
niezłe zarabiający, ale chcący zarabiać więcej

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	39	15	1226
Płeć				
Mężczyźni	45	42	14	579
Kobiety	47	36	17	647
Wiek				
do 24 lat	46	40	14	122
25-34	53	32	14	201
35-44	48	42	10	289
45-54	41	42	17	206
55-64	49	37	14	207
65 lat i więcej	38	36	26	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	40	44	16	458
Miasto do 20 tys.	55	36	9	144
od 21 do 100 tys.	43	38	20	230
101-500 tys.	51	33	16	208
501 tys. i więcej mieszk.	53	35	12	185
Region				
Północny	43	42	15	139
Zachodni	40	46	14	129
Środkowo-zachodni	38	43	19	194
Środkowy	57	27	15	219
Wschodni	47	35	18	150
Południowo-wschodni	42	46	13	183
Południowo-zachodni	51	36	13	211
Wykształcenie				
Podstawowe	46	36	19	440
Zasadnicze zawodowe	45	43	12	299
Średnie	50	35	15	391
Wyższe	34	52	14	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	35	47	18	84
Prac.umysł.niż.szczębla	55	30	15	105
Pracownicy fiz.- umysł.	53	29	17	58
Robotnicy wykwalifikowani	44	41	15	134
Robotnicy niewykwalifik.	51	40	9	70
Rolnicy	40	39	21	90
Prywatni przedsiębiorcy	49	39	12	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	43	37	20	423
Uczniowie i studenci	44	45	11	35
Bezrobotni	49	46	5	99
Gospodynie domowe i inni	58	34	8	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	43	47	10	163
750 tys. - 1249 tys.	44	40	16	316
1250 tys. - 1749 tys.	46	39	14	264
1750 tys. - 2249 tys.	47	35	18	218
2250 tys. i powyżej	47	35	18	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	48	39	13	483
Średnie	45	37	18	562
Dobre	44	40	16	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	40	48	12	144
Średnie	43	42	14	548
Małe lub żadne	50	32	17	533
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	32	43	24	93
Raz w tygodniu	48	38	14	716
Kilka razy w roku	44	40	16	303
W ogóle nie uczestniczy	49	37	14	114
Poglądy polityczne				
Lewica	33	49	18	275
Centrum	51	38	11	389
Prawica	50	37	13	240
Trudno powiedzieć	49	31	21	323